

PM 2017: RI+IV (Dnr 108-651/2016)

Om byggande av skolor när staden växer

Skrivelse av Lotta Edholm (L) och Joakim Larsson (M)

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Skrivelse av Lotta Edholm (L) och Joakim Larsson (M) ”Om byggande av skolor när staden växer” anses besvarad med vad som anförs i promemorian.

Föredragande borgarråden Karin Wanngård och Olle Burell anför följande.

Ärendet

Lotta Edholm (L) och Joakim Larsson (M) har lämnat in en skrivelse till kommunstyrelsen om byggande av skolor när staden växer.

I skrivelsen konstateras att det är bra att byggandet i Stockholm håller hög takt. Samtidigt framhålls vikten av att nya bostäder följs av ny samhällsservice.

Skrivelsen har även undertecknats av ersättarna Karin Ernlund (C) och Erik Slottnér (KD).

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret delar uppfattningen om att den ökade bostadsproduktionen måste följas av fler skolor. Sedan år 2014 pågår arbetet med en samordnad grundskoleplanering i Stockholm, SAMS. Syftet med den samordnande planeringen är att säkerställa att relevanta aktörer i staden har en gemensam bild av utmaning och angreppssätt för att klara skolförsörjning i ett växande Stockholm.

Våra synpunkter

Det är för majoriteten ett självklart mål är att alla stockholmare ska kunna lita på att det finns bra och attraktiva förskolor och grundskolor nära hemmet oavsett var i staden man bor.

Stockholm växer kraftigt och behovet av att både bygga ut befintliga skolor samt att bygga nya är stort. Majoriteten gör i budgeten 2017 satsning på detta. Vi tar en aktiv roll för att se till att staden klarar av att ta emot stora årskullar och hitta väl fungerande lokallösningar i hela staden. Vi åstadkommer mer än en fördubbling, från 1,1 miljarder kronor år 2014, till 2,3 miljarder år 2017 när det gäller investeringar i stadens förskolor och skolor.

När ny bebyggelse planeras ska skolor och annan samhällsservice vara en självklar del av den grundläggande planeringen. Med ett behov av skolor behöver samtliga berörda parter involveras tidigt i planprocessen.

Ett viktigt verktyg i detta arbete är SAMS (samordnad grundskoleplanering i Stockholm) som innebär ett förtätat samarbete mellan bland andra utbildningsnämnden, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och SISAB (Skolfastigheter i Stockholm AB) kring frågor om skolplanering. SAMS inrättades av kommunfullmäktige och har arbetat framgångsrikt med skolplanering sedan år 2014.

Syftet med en samordnad planering är att säkerställa att relevanta aktörer i staden har en gemensam bild av utmaning och angreppssätt för att klara skolförsörjning i ett växande Stockholm. Med SAMS får skolplaneringen få en etablerad plats i ordinarie stadsutvecklingsprocesser.

I skrivelsen nämns den ansträngda situationen i Mariehäll. Styrgruppen för SAMS har sedan tidigare beslutat om en fokusgrupp för Mariehäll. Fokusgrupp innebär punktinsatser på operativ nivå riktade till ett specifikt område. Uppdraget är avgränsat i tid med syfte att lösa eventuella knäckfrågor. Fokusgruppen för Mariehäll arbetar just nu med att lösa behovet av skolplatser på både kort och lång sikt i området.

I övrigt hänvisar vi till vad som framgår av stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Vi föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Skrivelse av Lotta Edholm (L) och Joakim Larsson (M) ”Om byggande av skolor när staden växer” anses besvarad med vad som anförs i promemorian.

Stockholm den 22 december 2016

KARIN WANNGÅRD

OLLE BURELL

Bilaga

Skrivelsen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet Joakim Larsson (M) och borgarrådet Lotta Edholm (L) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Föredragande borgarråds förslag till beslut avslås.
2. Därutöver anfördes följande.

Vi noterar att det har tagit majoriteten nio månader att besvara skrivelsen. Det är anmärkningsvärt att majoriteten verkar ta så lättsamt på denna mycket angelägna fråga.

Antalet barn och elever ökar kraftigt de kommande åren. Tillgången till bra förskolor och skolor med en god miljö för barnen och eleverna är viktigt för stockholmarna och har betydelse för Stockholms attraktivitet som stad att bo och arbeta i. Utbyggnadstakten av nya

förskolor och skolor måste därför vara hög, samtidigt som staden även aktivt söker efter lämpliga lokaler att hyra eller köpa.

Med det sagt är det bra att både majoriteten och stadsledningskontoret säger sig dela uppfattningen att den ökande bostadsproduktionen måste följas av fler skolor. Något annat vore ytterst märkligt. Det är även positivt att staden säger sig följa den långsiktiga skolplanering (enligt Samordnad grundskoleplanering i Stockholm – SamS) som Alliansen tog fram under 2014. Men det räcker inte med att bara skriva det i ord, det måste också göras i konkret handling. Tyvärr tvingas vi konstatera att så inte är fallet.

Både i fallet med Archimedes 1 i Mariehäll, som denna skrivelse behandlar, och i fallet med Timotejen 17, 19 och 28 i Västberga planeras tusentals nya bostäder utan att skolfrågan är löst. I det förra fallet gick det till och med så långt att utbildningsförvaltningen yrkade avslag på byggplanerna. Trots det drev majoriteten igenom ärendet.

Båda fallen visar med all önskvärd tydlighet att det råder stora brister i stadens samplanering. Skolor och andra viktiga samhällsfunktioner ”glöms bort” trots det som majoriteten skriver i svaret på denna skrivelse. Att bedriva stadsutveckling på detta sätt duger faktiskt inte.

Ett steg i rätt riktning vore att istället lyssna på vårt förslag om att ånyo tillsätta en blocköverskridande referensgrupp, bestående av samtliga partier representerade i utbildningsnämnden, för den vidare planeringen av skolutbyggnaden i Stockholm. Därtill anser vi att stadsbyggnadsnämnden ska säkerställa att frågan om tillgång till förskolor, skolor, idrottsytor, äldreboenden och LSS-bostäder redovisas tydligt redan i start-PM för nya bostadsprojekt. Båda dessa förslag skulle göra skillnad och tillse att skolplaneringen, och andra viktiga samhällsfunktioner, aldrig glöms bort när staden utvecklas och växer.

Remissammanställning

Ärendet

Lotta Edholm (L) och Joakim Larsson (M) har lämnat in en skrivelse till kommunstyrelsen om byggande av skolor när staden växer. I skrivelsen konstateras att det är bra att byggandet i Stockholm håller hög takt. Samtidigt framhålls vikten av att nya bostäder följs av ny samhällsservice.

Skrivelsen refererar till den ansträngda situationen i Mariehäll där utbildningsnämnden enligt skrivelsen har yrkat avslag på byggplaner av bostäder i södra Mariehäll med hänvisning till ett rådande underskott av skolplatser i området.

Kommunstyrelsen ombeds i skrivelsen att redovisa hur staden arbetar för att försäkra sig om att det finns skolplatser åt nyinflyttade barn.

Skrivelsen har även undertecknats av ersättarna Karin Ertlund (C) och Erik Slottner (KD).

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 25 juli 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholm växer, inflyttningen till staden är stor liksom ambitionerna i bostadsbyggandet. Stadsledningskontoret delar uppfattningen om att den ökade bostadsproduktionen måste följas av fler skolor.

Staden ska planera utifrån ett helhetsperspektiv med målet att uppnå en tät, hållbar stad. När ny bebyggelse planeras ska samhällsservice så som skolor och idrottshallar med mera, vara en självklar del av den grundläggande planeringen. Med ett ökat tryck på platser inom förskola och skola behöver samtliga berörda parter involveras tidigt i planprocessen för att säkerställa behoven.

Utbildningsnämnden har huvudansvaret för att säkerställa att erforderligt antal skolplatser finns att tillgå i såväl befintliga områden som exploateringsområden men även andra parter i staden har ett ansvar att säkra tillgången på platser för skolor. Stadsbyggnadsnämnden ska redan i mycket tidigt skede av bostadsplaneringen säkerställa planmässiga förutsättningar för skola. Detta förutsätter i sin tur en tydlig beställning och medverkan från utbildningsförvaltningen och SISAB.

Sedan 2014 pågår arbetet med en samordnad grundskoleplanering i Stockholm, SAMS, i enlighet med kommunfullmäktiges beslut. Arbetet leds av en styrgrupp med representanter från utbildningsnämnden, exploateringsnämnden, idrottsnämnden, stadsbyggnadsnämnden samt Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB), med biträdande stadsdirektör som ordförande. En arbetsgrupp med representanter från samma berörda nämnder har uppdragits att leda det operativa SAMS-arbetet.

Syftet med en samordnad planering är att säkerställa att relevanta aktörer i staden har en gemensam bild av utmaning och angreppssätt för att klara skolförsörjning i ett växande Stockholm.

Inom SAMS arbetar staden idag brett med att inventera och planera för möjliga etableringar av de skollokaler som behövs för att möta ökningen av grundskoleelever till år

2040. Planeringen för skolutbyggnad baseras på stadens officiella elevantalsprognoser som levereras från Sweco en gång per år. Det är viktigt att klara av att ta emot stora årskullar och hitta bra lösningar i hela staden. I prognosarbetet är det således viktigt att vara flexibel och anpassa planeringen om förutsättningarna ändras.

I ett ärende till kommunstyrelsen den 15 juni 2016 ”Samordnad grundskoleplanering i Stockholm, SAMS – planeringsinriktning” redovisades nuläget i planeringen. I en bilaga till ärendet illustreras det långsiktiga behovet av nya skolplatser och förslag på hur detta kan lösas i form av kartbilder. Berörda nämnder och bolag förutsätts beakta och förhålla sig till planeringsmaterialet vilket innebär att skolplaneringen får en etablerad plats i ordinarie stadsutvecklingsprocesser.

I vissa delar av staden arbetar SAMS även med så kallade fokusgrupper. Arbetet med en fokusgrupp innebär punktinsatser på operativ nivå riktade till ett specifikt område, med representanter från exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, utbildningsnämnden, SISAB, idrottsnämnden, stadsdelsnämnden och stadsledningskontoret. Uppdraget är avgränsat i tid med syfte att lösa eventuella knäckfrågor. Styrgruppen för SAMS har sedan tidigare beslutat om en fokusgrupp för Marichäll och för närvarande pågår ett arbete med att lösa behovet av skolplatser på både kort och lång sikt i området.

Stadsledningskontoret föreslår att skrivelsen anses besvarad med hänvisning till vad som anförts i ovan.